

เอกสารทางวิชาการ

เรื่อง

เทคนิคการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุก
สำหรับผู้เรียนกำลังพล ทอ.ยุคใหม่
(Active Learning Techniques in Teaching English
for RTAF Personnel Learners)

เรียบเรียงโดย
เรืออากาศโทหญิง พิยานิชญ์ แต้มแก้ว

หลักสูตรครูสอนภาษาอังกฤษแบบอเมริกันขั้นพื้นฐาน
Basic American Language Instructor Course (BALIC)
Defense Language Institute English Language Center (DLIELC)
ประเทศสหรัฐอเมริกา
พ.ศ.๒๕๖๕

คำนำ

เอกสารทางวิชาการ เรื่อง เทคนิคการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุก สำหรับผู้เรียนกำลังพล ทอ.ยุคใหม่ นี้ จัดทำขึ้นตามระเบียบ ทอ.ว่าด้วยการศึกษาในต่างประเทศ พ.ศ.๒๕๕๓ ซึ่งกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศดำเนินการเรียบเรียงเอกสาร ตำรา หรือคู่มือทางวิชาการ เพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิงของทางราชการ และเป็นประโยชน์แก่ข้าราชการและผู้สนใจได้ศึกษา

ผู้เขียนมีโอกาสเข้ารับการศึกษาหลักสูตรครูสอนภาษาอังกฤษแบบอเมริกันขั้นพื้นฐาน (Basic American Language Instructor Course : BALIC) ณ ศูนย์ภาษาอังกฤษ สถาบันภาษากลาโหม (Defense Language Institute English Language Center : DLIELC) ซึ่งตั้งอยู่ในฐานทัพอากาศแลคแลนด์ (Lackland Air Force Base) เมืองซานอันโตนิโอ รัฐเท็กซัส สหรัฐอเมริกา เป็นระยะเวลา ๒๓ สัปดาห์ โดยหลักสูตรดังกล่าวเป็นหลักสูตรที่ให้ความรู้แก่ผู้ที่ทำหน้าที่สอน หรือผู้ที่ จะทำการสอนภาษาอังกฤษในอนาคต ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้เพิ่มพูนความรู้และความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษแบบอเมริกันขั้นพื้นฐาน ทั้งเรื่องไวยากรณ์ ทักษะภาษาอังกฤษที่สำคัญ ประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน รวมถึงการออกเสียงภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน

ตลอดระยะเวลาของหลักสูตร ผู้เขียนได้เรียนรู้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจ ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ และลงมือทำจริง ตามทฤษฎีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน รวมถึงระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) นอกจากนี้ ยังได้เรียนรู้เทคนิคและวิธีการใช้เครื่องมือและกิจกรรมในห้องเรียนต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นอีกด้วย

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้อ่านจะได้รับประโยชน์จากเอกสารทางวิชาการฉบับนี้ สามารถนำความรู้และเทคนิคไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแก่กำลังพล ทอ.ให้สัมฤทธิ์ผลอย่างเหมาะสมกับยุคปัจจุบัน ซึ่งจะมีส่วนช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาสมรรถนะกำลังพล ทอ.ให้มีความพร้อมสำหรับการปฏิบัติงานราชการต่อไป

เรืออากาศโทหญิง พิยานิษฐ์ แต้มแก้ว

ครูภาษา กองภาษา ศูนย์ภาษา กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ง
บทที่ ๑ บทนำ	๑
บทที่ ๒ ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง	๓
๑. ทฤษฎีการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning)	๓
๒. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning)	๔
๓. หลักการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม (Traditional Teaching Method) และหลักการเรียนการสอนแบบสมัยใหม่ (Modern Teaching Method)	๗
บทที่ ๓ การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเชิงรุก	๙
๑. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนในการเรียนการสอนเชิงรุก	๙
๒. แนวทางการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก	๙
๓. กิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุก และเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน	๑๑
๔. การใช้เครื่องมือออนไลน์ในการเรียนการสอนเชิงรุก	๑๙
๕. ตัวอย่างความคิดเห็นของผู้เรียนกำลังพล ทอ.ต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุก	๒๐
บทที่ ๔ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	๒๑
บรรณานุกรม	๒๓
ข้อมูลเจ้าของเอกสารทางวิชาการ	๒๕
เอกสารสรุปสาระสำคัญของเอกสารทางวิชาการ	๒๖

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ตารางเปรียบเทียบหลักการสำคัญของการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมและสมัยใหม่	๘

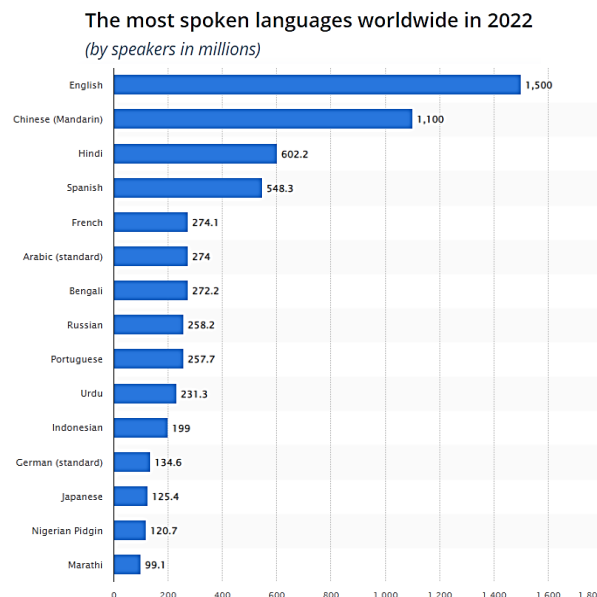
สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ สถิติแสดงภาษาที่คนพูดมากที่สุดในโลกของปี พ.ศ.๒๕๖๕	๑
ภาพที่ ๒ ตัวอย่างแผนการสอนประกอบการสอน Micro Teaching ของผู้เขียน ขณะศึกษาหลักสูตร BALIC ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา	๕
ภาพที่ ๓ พีระมิตแห่งการเรียนรู้ (Cone of Learning)	๖
ภาพที่ ๔ ขั้นตอนการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เชิงรุก	๑๐
ภาพที่ ๕ บรรยากาศการทำกิจกรรม Think-pair-share ในชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษ รร.จอ.	๑๒
ภาพที่ ๖ การพูดต้นสดของผู้เขียน	๑๓
ภาพที่ ๗ บรรยากาศการทำกิจกรรมอภิปรายกลุ่ม เรื่อง Movie tickets booking in the present day ของผู้เรียนโครงการภาษาอังกฤษสำหรับข้าราชการตามทุน IMET/FMF	๑๔
ภาพที่ ๘ บรรยากาศการทำกิจกรรมบทบาทสมมติในหัวข้อการสั่งอาหารทางโทรศัพท์ ของผู้เรียนโครงการภาษาอังกฤษสำหรับข้าราชการตามทุน IMET/FMF	๑๕
ภาพที่ ๙ บรรยากาศการทำกิจกรรมบทบาทสมมติในหัวข้อร้านอาหารของผู้เรียนหลักสูตร เจ้าหน้าที่พลาธิการ	๑๕
ภาพที่ ๑๐ บรรยากาศการทำกิจกรรม Brainstorming ในห้องเรียนวิชาการเขียนหลักสูตร BALIC	๑๘
ภาพที่ ๑๑ ตัวอย่างการเล่นเกมนเปิดแผ่นป้ายผ่านเว็บไซต์	๑๙

บทที่ ๑

บทนำ

ในช่วงศตวรรษที่ ๒๑ บทบาทของภาษาอังกฤษและทัศนคติของผู้คนที่มีต่อภาษาอังกฤษเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างน่าทึ่ง แรกเริ่มภาษาอังกฤษคือภาษาแม่ (Mother Tongue หรือ Native Language) ของบางประเทศเท่านั้น เช่น สหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกา หากในปัจจุบัน ภาษาอังกฤษถูกใช้เป็นภาษาราชการ (Official Language) ใน ๘๖ ประเทศทั่วโลก ซึ่งจำนวนดังกล่าวคิดเป็นร้อยละประมาณ ๓๙ จากจำนวนภาษาทั้งหมด นอกจากนี้ ข้อมูลจากเว็บไซต์ Statista.com ที่ได้สำรวจเมื่อปี พ.ศ.๒๕๖๕ พบว่าประชากรประมาณ ๑.๕ พันล้านคนทั่วโลกพูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่หรือเป็นภาษาที่สอง แสดงให้เห็นว่าสถานภาพและบทบาทของภาษาอังกฤษได้เปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง ภาษาอังกฤษไม่ใช่เพียง “ภาษาต่างประเทศ (Foreign Language)” อีกต่อไป หากเป็น “ภาษากลางในการสื่อสาร (Lingua Franca)” ของโลก การพัฒนาดังกล่าวนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงของหลักการและแนวการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน

ภาพที่ ๑ สถิติแสดงภาษาที่คนพูดมากที่สุดในโลกของปี พ.ศ.๒๕๖๕

ที่มา : Statista Research Department. 2023. The Most Spoken Languages Worldwide in 2022. สืบค้นเมื่อ ๒ เมษายน ๒๕๖๖. จาก <https://www.statista.com/statistics/266808/the-most-spoken-languages-worldwide/>

นอกเหนือจากเหตุผลที่กล่าวไปแล้ว สภาพสังคม แนวคิดและสื่อสมัยใหม่ก็เป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน ก่อให้เกิดความท้าทายแก่ผู้สอน เนื่องด้วยการใช้วิธีการสอนแบบดั้งเดิม (Traditional Teaching Method) ถ่างทอดความรู้มิใช่แนวทางที่ดีที่สุดอีกต่อไป การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้รับความรู้เป็นหลักไม่สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ ในขณะที่การเรียนรู้เชิงรุก หรือ Active Learning ถูกกล่าวถึงมากขึ้นและมีบทบาทสำคัญในวงวิชาการและงานวิจัยด้านการศึกษาเป็นลำดับ (สุรไกร นันทบุรณย์, ๒๕๖๐)

จากการเข้ารับการศึกษาลักสูตร Basic American Language Instructor Course (BALIC) ณ สถาบันภาษากลาโหมของกองทัพอากาศสหรัฐอเมริกา ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวประกอบไปด้วยวิชา ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเบื้องต้น วิชาการอ่าน วิชาการเขียน วิชาสัตศาสตร์ และวิชาทฤษฎีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ นั้น ผู้เขียนพบว่า ครูผู้สอน (Instructors) แต่ละท่านเปี่ยมไปด้วยองค์ความรู้และประสบการณ์ในวิชาที่ตนรับผิดชอบอย่างดี มีทักษะและลักษณะวิธีการสอน (Teaching Skill and Style) ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทั้งนี้ ผู้เขียนได้ตั้งข้อสังเกตเห็นว่า แม้ว่าผู้สอนแต่ละท่านจะมีวิธีการสอนที่แตกต่างกัน แต่มีสิ่งที่เหมือนกันคือการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ซึ่งเป็นการเรียนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน (Learners) เป็นผู้ลงมือปฏิบัติและตกผลึกองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองผ่านกิจกรรมในห้องเรียนที่หลากหลาย มากกว่าการฟังและจดบันทึกเท่านั้น พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ประสบการณ์ และสนับสนุนหรือแก้ไขข้อผิดพลาดระหว่างผู้เรียนกันเองอีกด้วย ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning)

จากประสบการณ์ของผู้เขียนในการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศให้แก่ผู้เรียนคนไทยและกำลังพล ทอ.พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีประสบการณ์การเรียนภาษาอังกฤษแบบดั้งเดิม (Traditional Learning) คือการเรียนด้วยการฟังบรรยาย ผู้เรียนทำหน้าที่เป็นผู้รับความรู้โดยการฟัง จดบันทึก และมีกิจกรรมเสริมในห้องเรียนน้อย การเรียนการสอนดังกล่าวไม่ได้กระตุ้นผู้เรียนให้กระตือรือร้น และไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมโดยใช้ความรู้ที่เรียนจริง ๆ ผู้เขียนมั่นใจว่า ปัจจัยดังกล่าวมีอิทธิพลทำให้ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียน จนไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของผู้เรียนในท้ายที่สุดนั่นเอง

จากประสบการณ์ที่ได้กล่าวไปข้างต้น ประกอบกับความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาลักสูตร BALIC และการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ผู้เขียนเชื่ออย่างยิ่งว่าทฤษฎีการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) และแบบเน้นการมีส่วนร่วม (Participatory Learning) เหมาะสมกับการนำมาประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแก่กำลังพล ทอ.ในสถานภาพสังคมปัจจุบัน โดยหวังว่าจะเป็นอีกส่วนหนึ่งที่สามารถช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของกำลังพล ทอ. ให้เป็นไปตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ ทอ.๒๐ ปี

บทที่ ๒

ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง

๑. ทฤษฎีการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning)

การเรียนการสอนเชิงรุก (Active learning) หมายถึงการเรียนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในกระบวนการเรียนรู้ โดยในห้องเรียนแบบ Active learning ผู้เรียนสามารถฝึกฝนทักษะรับมือกับคำถามหรือปัญหาที่ซับซ้อน คิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ เสนอวิธีแก้ปัญหา และอธิบายแนวคิดด้วยคำพูดของตนเอง นอกจากนี้ การให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) จากผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนยังเป็นอีกหนึ่งลักษณะเด่นต่อการเรียนการสอนดังกล่าว (Center for Teaching Innovation, Cornell University, 2022) เป็นไปในแนวทางเดียวกับสุรไกร นันทบุรณย์ (๒๕๖๐, หน้า ๔๗) ที่ให้ความหมายไว้ว่าเป็นการเรียนที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายดำเนินการลงมือเรียนรู้ด้วยตนเอง แทนที่จะเป็นฝ่ายรับความรู้จากผู้สอนเพียงอย่างเดียว ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่สามารถจัดให้ตอบสนองกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนได้หลากหลาย และส่งผลทางบวกกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

มีงานวิจัยหลายชิ้นที่ยืนยันว่าการเรียนการสอนเชิงรุกช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดีกว่าการเรียนรู้แบบดั้งเดิม เช่น ผลการวิจัยของ Scott Freeman และคณะ (๒๕๕๗) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การทดลองใช้ทฤษฎีการเรียนการสอนเชิงรุกกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยช่วยเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ผลการเรียนรู้โดยเฉลี่ยของนักศึกษาที่เรียนด้วยการเรียนแบบบรรยายเพิ่มขึ้นน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของนักศึกษาที่เรียนรู้ด้วยการเรียนการสอนเชิงรุก ผ่านกิจกรรมในชั้นเรียนและการอภิปราย นอกจากนี้ นักศึกษาในชั้นเรียนแบบดั้งเดิมยังมีอัตราความล้มเหลวมากกว่าถึง ร้อยละ ๕๕ อีกด้วย

กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนเชิงรุกอาจมีความยาวตั้งแต่ ๓ - ๕ นาทีขึ้นไป จนถึงตลอดคาบเรียน หรืออาจเกิดขึ้นหลายคาบเรียน มิได้หมายความว่าต้องละทิ้งการบรรยาย การสอดแทรกกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงรุกเข้าไปเพียงเล็กน้อยระหว่างการบรรยาย สามารถส่งเสริมให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น (Center for Educational Innovation, University of Minnesota, n.d.) โดยผู้สอนสามารถพิจารณาเสริมกิจกรรมในขั้นตอนไหน ของการสอนก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน (Warm up) การนำเสนอ (Present) การฝึกฝน (Practice) และการนำไปใช้ (Produce)

ประโยชน์ของการเรียนการสอนเชิงรุก

- ๑) ดึงความสนใจของผู้เรียน และเพิ่มแรงจูงใจในการเรียน
- ๒) ลดบทบาทการสอนและการให้ความรู้โดยตรงของครู แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมสร้างองค์ความรู้ และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ๓) เปิดโอกาสให้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การวิเคราะห์ตัวอย่าง การแสดงบทบาทสมมติ การอภิปรายกลุ่ม และการนำเสนอ
- ๔) ผู้เรียนลงมือปฏิบัติโดยการนำความรู้มาประยุกต์ใช้ ทำให้เข้าใจบทเรียนได้อย่างถ่องแท้
- ๕) พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียน (Problem-solving Skill)
- ๖) เชื่อมโยงกับความรู้เดิมของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียน สามารถทำให้ผู้เรียนต่อยอดได้
- ๗) ช่วยตรวจสอบว่าผู้เรียนเข้าใจบทเรียนจริง ๆ หรือไม่ และเข้าใจอย่างไร ซึ่งมีส่วนช่วยในการกำหนดเป้าหมาย หรือปรับปรุงการสอนในครั้งต่อไป
- ๘) ช่วยทบทวนเนื้อหาและเตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนการทำชิ้นงาน (Assignment) รวมถึงการสอบ
- ๙) ผู้สอนให้คำแนะนำ และการให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขความเข้าใจผิดได้ทันที และเข้าใจบทเรียนได้ลึกซึ้งขึ้น
- ๑๐) เน้นการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ซึ่งช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน

๒. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning)

ตามที่ The Inter-agency Network for Education in Emergencies (2018) เผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงานนั้น การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory learning) เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการทำกิจกรรมร่วมกับผู้เรียนคนอื่น เช่น การแบ่งกลุ่มย่อย (Small groups) การตั้งคำถามปลายเปิด (Open ended question) การอภิปรายในห้องเรียน (Class discussion) และการเรียนรู้แบบเพื่อนสอนเพื่อน (Peer teaching)

ผลการวิจัยของ Center for Teaching and Learning, University of Washington (2020) แสดงให้เห็นว่า การกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้จะเพิ่มความสนใจของผู้เรียน รวมถึงพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ในระดับสูง (Higher-level Critical Thinking) ผู้สอนที่ใช้วิธีการสอนแบบเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้มากขึ้น และบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตร

อังคณา อ่อนธาน (๒๕๖๒, หน้า ๓๓๘) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการสร้างความรู้โดยนักเรียนเป็นเจ้าของการเรียนรู้เอง เป็นการเรียนรู้ที่อาศัยประสบการณ์เดิมของนักเรียนก่อให้เกิดความรู้ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง นักเรียนสามารถกำหนดหลักการที่ได้จากการปฏิบัติและสามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีหรือหลักการได้อย่างถูกต้อง เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนักเรียน และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยตนเอง ก่อให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง

ตลอดการศึกษาหลักสูตร BALIC ผู้เขียนได้มีโอกาสฝึกทักษะการสอนแบบจุลภาค (Micro teaching) อยู่บ่อยครั้ง และต้องทำแผนการสอน (Lesson plan) ประกอบการสอนทุกครั้ง ซึ่งต้องระบุลักษณะการมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ในห้องเรียนด้วย สามารถแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะหลัก ๆ ได้แก่

- ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน (Teacher to Student)
จำนวนผู้เรียนขึ้นอยู่กับผู้สอนและลักษณะของกิจกรรม เช่น ผู้สอนให้ผู้เรียนทั้งห้องช่วยกันระดมความเห็น (Brainstorming) → Teacher to Whole Class
- ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน (Student to Student)
เช่น การจับคู่ (In pair) และจับกลุ่มย่อย (As a group)

Teaching PE Lesson Plan											
TRAINEE: ZLT Piyani Tamkaew	INSTRUCTOR: Mrs. Sheri Padilla	DATE: October 14, 2022									
SCN: 2213604	PE#: 2										
LEVEL OF STUDENTS: Intermediate	MATERIALS/EQUIPMENT NEEDED: ALC BOOK 11 Lesson 1, PowerPoint, paper, smartboard, and marker										
LESSON OBJECTIVE(S): Students will be able to fluently read and comprehend dialogs. Students will be able to describe symptoms and sicknesses in sentences using a target structure.											
TIME	PURPOSE OF ACTIVITY	PROCEDURES	INTERACTION								
5 mins	Warm up	- Grab Ss attention and introduce the topic by playing a word guessing game, which shares same rules like Hangman game. The keyword is "hospital". Ss need to figure it out within 5 attempts. - Ss brainstorm vocabulary related to "the reason to go to hospital".	T-Whole class Ss								
1 min	Objectives	- State objectives of the class in simple terms.	T								
4 mins	Present	- Have Ss take a look on p.18 and figure out the target sentences. - Ss fill in a table. <table border="1" data-bbox="706 1402 998 1465"><tr><td>Subject</td><td>Verb to have</td><td>article</td><td>symptoms</td></tr><tr><td>My</td><td></td><td>body parts</td><td>aches hurts</td></tr></table>	Subject	Verb to have	article	symptoms	My		body parts	aches hurts	Ss Ss
Subject	Verb to have	article	symptoms								
My		body parts	aches hurts								
5 mins	Present	- Present pictures of symptoms as shown on p.18. - Have Ss work in pairs and write short sentences on a small board to describe symptoms they see. Ss must follow the target structures.	T S-S (in pair)								
5 mins	Practice	- Assign a student to lead an activity. - Divide Ss into 2 teams. Each team receives paper with random letters. - With book closed, Ss unscramble as many words as possible within 3 minutes. - The student who leads an activity checks the correctness of spelling.	T - S S-S (team) S-S (team) S								
10 mins	Practice	- Ask 2 volunteers to read the dialog on p.19. Ss repeat it 3 times. - The rest of Ss listen and follow these steps: 1) listen for content and 3 symptoms 2) write text in segment 3) complete sentences	2 Ss Ss								

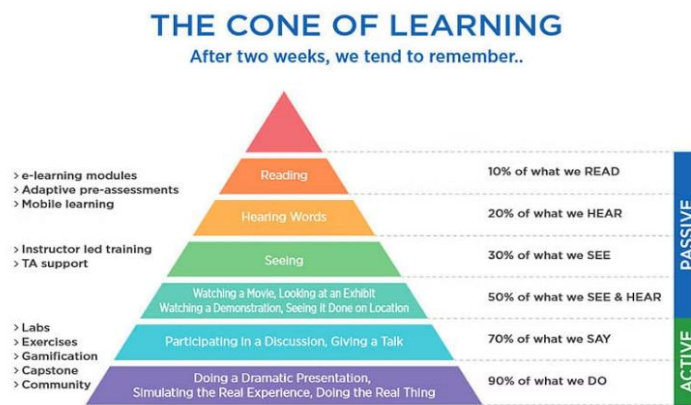
ภาพที่ ๒ ตัวอย่างแผนการสอนประกอบการสอน Micro Teaching ของผู้เขียน
ขณะศึกษาหลักสูตร BALIC ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

ลักษณะเด่นของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม คือ การมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียน ผ่านการพูดคุย แสดงความคิดเห็น อภิปราย ตั้งประเด็น/คำถาม หาคำตอบร่วมกัน รวมถึงสรุปผลการเรียนรู้ โดยใช้ กระบวนการ สื่อสารที่หลากหลาย ทั้งคิด ฟัง พูด อ่าน และเขียน ยิ่งผู้เรียนได้ฟังมาก คิดมาก และพูดมาก ยิ่งส่งเสริมให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการขยายทักษะและทัศนคติของ ผู้เรียนอีกด้วย

ประโยชน์ของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

- ๑) ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติทำกิจกรรมกลุ่ม ฝึกฝนทักษะการแสวงหาความรู้ การคิดเชิงวิพากษ์ การแสดงออก การทำงานกลุ่ม การช่วยเหลือเกื้อกูล การทำงานอย่างเป็นระบบ การเป็น ผู้นำ-ผู้ตาม และความเป็นประชาธิปไตย
- ๒) ผู้เรียนเป็นเจ้าของการเรียนรู้เอง และต้องมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการเรียนรู้
- ๓) เป็นการเรียนรู้ที่อาศัยประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง
- ๔) เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี
- ๕) ทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดี และเพิ่มความกระตือรือร้นในการเรียนและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

โดยสรุป ทฤษฎีการเรียนการสอนทั้ง ๒ แบบ มีจุดประสงค์หลักที่เหมือนกัน ได้แก่ มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนให้มีความตื่นตัว อยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และสนับสนุนให้ผู้เรียน มีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้มากกว่าผู้สอน สอดคล้องกับแนวคิดพีระมิดแห่งการเรียนรู้ (Cone of Learning) ที่ถูกคิดค้นขึ้นโดย Edgar Dale ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กระบวนการเรียนรู้แบบเชิงรุกและเน้น การมีส่วนร่วมทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีที่สุด

ภาพที่ ๓ พีระมิดแห่งการเรียนรู้ (Cone of Learning)

ที่มา : Dan Biewener. 2022. Has eLearning Killed the “Learning Cone”? สืบค้นเมื่อ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๖. จาก https://www.simplilearn.com/ice9/free_resources_article_thumb/Learning-Cone-Myth.jpg

Edgar Dale (๒๕๑๒) ได้แบ่งกระบวนการเรียนรู้ออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ แบบเชิงตั้งรับ (Passive learning) และแบบเชิงรุก (Active learning) โดยแสดงให้เห็นว่า การเรียนการสอนแบบ Passive learning ซึ่งผู้เรียนอ่าน ฟัง และเห็นภาพประกอบในห้องเรียน ทำให้ผลการเรียนรู้อยู่ระหว่าง ร้อยละ ๑๐ ถึง ๓๐ เท่านั้น แต่หากผู้สอนให้ประสบการณ์เพิ่มเติม และมีการสาธิตไปด้วย ส่งผลให้ผลการเรียนรู้และผู้เรียนสามารถจดจำบทเรียนได้ประมาณ ร้อยละ ๕๐ ในขณะที่การเรียนการสอนแบบ Active learning ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง มีปฏิสัมพันธ์ และมีการร่วมอภิปรายกับผู้เรียนคนอื่นจนเกิดความเข้าใจในบทเรียน ผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ ๗๐ และในกรณีที่ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างแท้จริง เช่น การฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง การนำเสนองาน รวมถึงการสอนผู้เรียนคนอื่น จะทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อยู่ที่ระดับ ร้อยละ ๙๐

ลักษณะของการเรียนการสอนเชิงรุกและแบบมีส่วนร่วม นั้น ตรงกันข้ามกับการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม (Traditional learning หรือ Traditional teaching method) โดยสิ้นเชิง โดยเฉพาะบทบาทและพฤติกรรมของผู้เรียนในห้องเรียน ซึ่งจะถูกล่าถ่วงถึงในหัวข้อต่อไป

๓. หลักการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม (Traditional Teaching Method) และหลักการเรียนการสอนแบบสมัยใหม่ (Modern Teaching Method)

กุลณัฐ เหมราช และคณะ (๒๕๖๓, น.๔๘) ได้นำเสนอประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงจากการประยุกต์ใช้หลักการการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมเป็นการเรียนการสอนแบบสมัยใหม่ ไว้ว่า การเรียนการสอนในศตวรรษที่ ๒๑ มีคำที่น่าสนใจคือคำว่า “สอนน้อย เรียนมาก” (Teach Less, Learn More) หมายความว่า การเปลี่ยนเป้าหมายในการเรียนรู้ ด้วยการเปลี่ยนแปลงเป้าหมายจากความรู้ (Knowledge) ไปสู่ทักษะ (Skill or Practices) นอกจากนี้ คำว่าครู (Teacher) นั้น จะถูกให้ความหมายหรือจำกัดความใหม่ ด้วยการเปลี่ยนมาเป็นเพียง “ผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ (Facilitator) หรือผู้ชี้แนะ (Coach)” วิจารณ์ พานิช (๒๕๕๖) มีมุมมองที่คล้ายกันว่า ผู้สอนต้องเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนให้นำความรู้ที่ได้รับไปบูรณาการและต่อยอดได้ ต้องเปลี่ยนแปลงระบบและเป้าหมายในการเรียนการสอนจาก “ให้ความรู้” ไปสู่ “ให้ทักษะ” และเปลี่ยนจาก “ครูเป็นหลัก” เป็น “ผู้เรียนเป็นหลัก” ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget's Theory of Cognitive Development) ที่กล่าวว่า ครูจะมีความสำคัญเป็นผู้ร่วมมือ (Collaborator) ในกระบวนการเรียนรู้ และเป็นผู้เตรียมเนื้อหาหรือประสบการณ์ที่จะให้เด็กค้นพบความรู้ด้วยตนเองเท่านั้น

จากการค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักการการเรียนการสอนทั้งแบบดั้งเดิมและสมัยใหม่ ผู้เขียนจัดทำข้อสรุปและข้อเปรียบเทียบระหว่างการประยุกต์ใช้หลักการทั้ง ๒ รูปแบบ ในห้องเรียนภาษา ดังปรากฏในตารางด้านล่างนี้

<p>หลักการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม (Traditional Teaching Method)</p>	<p>หลักการเรียนการสอนแบบสมัยใหม่ (Modern Teaching Method)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนรับบท “ผู้ตาม” - ผู้สอนคือศูนย์กลางของการเรียนการสอน (Teacher-directed Method) - ผู้สอนเป็นผู้ให้ความรู้ และเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างตื่นตัว (Active Role) มากกว่าผู้เรียน - ผู้เรียนมีหน้าที่ฟัง จด และตอบคำถาม แต่การมีส่วนร่วมนั้นไม่ได้เป็นไปอย่างตื่นตัวครบทุกด้าน - เน้นหลักการและความถูกต้องของภาษา - ใช้เนื้อหาในหนังสือเรียน ไม่มีการใช้สื่อออนไลน์ และสื่อสารเนื้อหาผ่านการพูด หรือการเขียน เท่านั้น <p>ลักษณะการเรียนการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบบนลงล่าง (Top-down Approach) - แบบฟัง-พูด (Audio-lingual Method) เน้นให้ผู้เรียนเลียนแบบจากผู้สอน หรือสื่อที่ใช้ ฟังฝนซ้ำ ๆ และปฏิบัติตาม 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนรับบท “ผู้นำ” - ผู้เรียนคือศูนย์กลางของการเรียนการสอน (Child-centered Method) - ผู้สอนเป็นผู้แนะแนว และผู้อำนวยความสะดวกในการจัดเตรียมสื่อการเรียน ห้องเรียน ตัวอย่าง และประสบการณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ - ผู้เรียนเป็นทั้งผู้ลงมือปฏิบัติ คิด วิเคราะห์และแก้ปัญหา และมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัวในกิจกรรม - เน้นการใช้ภาษาอย่างแท้จริง ตามหน้าที่ของภาษา และเน้นการปฏิบัติหรือใช้ภาษาจริง - มีการใช้สื่อเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากหนังสือ - เทคโนโลยี คือ หัวใจของการเรียนการสอน <p>ลักษณะการเรียนการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบล่างสู่บน (Bottom-up Approach) - แบบอุปนัย (Inductive Teaching) ผู้เรียนศึกษาจากตัวอย่างข้อมูล ใช้ทักษะการวิเคราะห์หรือเปรียบเทียบ จนสามารถสรุปออกมาเป็นหลักการหรือกฎเกณฑ์ได้ด้วยตนเอง

ตารางที่ ๑ ตารางเปรียบเทียบหลักการสำคัญของการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมและสมัยใหม่

บทที่ ๓

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเชิงรุก

บทที่ ๓ ของเอกสารวิชาการฉบับนี้ จะกล่าวถึงแนวทางการจัดการเรียนการสอน เทคนิคและตัวอย่างกิจกรรมที่ใช้ในห้องเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนเชิงรุกและเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ที่ผู้เขียนได้รับจากการสังเกตและเรียนรู้ตลอดระยะเวลาการศึกษาหลักสูตร BALIC และการฝึกสอนแบบจุลภาค รวมถึงการค้นคว้าเพิ่มเติมของผู้เขียนเอง ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสมกับลักษณะและระดับของผู้เรียน และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของ ทอ.

๑. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนในการเรียนการสอนเชิงรุก

การเรียนการสอนเชิงรุกเน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด ผู้เรียนไม่เพียงแต่ฟังเท่านั้น แต่จะต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม อภิปรายร่วมกับผู้เรียนคนอื่น และลงมือปฏิบัติจริง โดยต่อยอดจากความรู้เดิมที่มีและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น กิจกรรมที่ถูกใช้ในในห้องเรียนต้องเน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นหลัก ดังที่กล่าวไปแล้วในบทที่ ๒ ทั้งนี้ ผู้สอนมีบทบาทในการอำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วมของผู้เรียน จัดกิจกรรมในห้องเรียนที่น่าสนใจ กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิด และกำกับไม่ให้ผู้เรียนหลงประเด็น

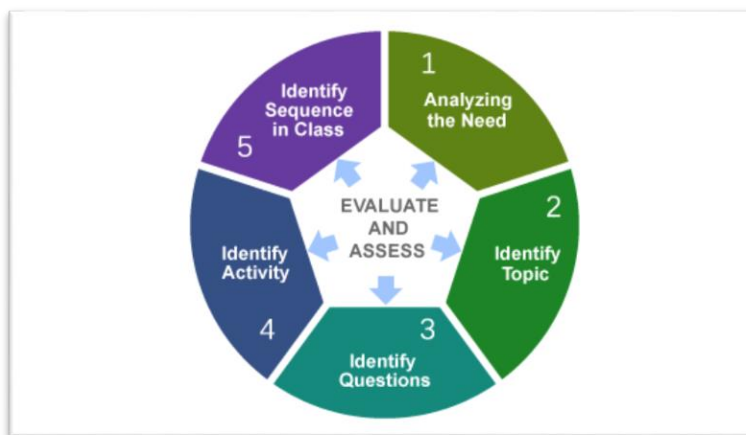
๒. แนวทางการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก

ขั้นตอนแรกที่สำคัญที่สุดและไม่ควรมองข้ามคือการวิเคราะห์ความต้องการและความจำเป็นในการประยุกต์ใช้หลักการการเรียนรู้เชิงรุก (Analyzing needs for implementing an active learning strategy) นั่นเอง ผู้สอนต้องตรวจสอบให้มั่นใจว่าหลักการดังกล่าวจะช่วยปรับปรุงการสอนได้หรือไม่ จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างไร และจะมีประโยชน์ต่อนักเรียนจริง ๆ หรือไม่ (New York University, n.d.)

เมื่อตัดสินใจได้แล้ว ผู้สอนควรนำปัจจัยดังต่อไปนี้ มาพิจารณาจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน

๑. จุดประสงค์ของบทเรียน ต้องเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน
๒. ประเภทของกิจกรรม ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของบทเรียน
๓. จำนวนของผู้เรียนในการแบ่งกลุ่มหรือจับคู่ทำกิจกรรม
๔. ลักษณะการจัดกลุ่มผู้เรียน ควรละเอียดหรือสุ่มระดับความสามารถการใช้ภาษาของผู้เรียน
๕. ระยะเวลาในการทำกิจกรรม ต้องมีความสมดุล เหมาะสม ไม่รบกวนขั้นตอนการเรียนการสอนอื่น ๆ

๖. รูปแบบการเรียนการสอน เช่น การเรียนในห้องเรียน (Onsite) การเรียนแบบออนไลน์ (Online) หรือการเรียนแบบผสมผสาน (Hybrid) หากเป็นการเรียนในห้องเรียน ควรเตรียมห้องเรียนให้สามารถมีพื้นที่ทำกิจกรรมและเคลื่อนไหวได้ และจัดที่นั่งอยู่ในลักษณะตัว U หรือวงกลม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพูดคุยด้วยเสียงที่ไม่ดังเกินไป และมองเห็นหน้ากันทุกคน

ภาพที่ ๔ ขั้นตอนการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เชิงรุก

ที่มา : New York University. n.d., Steps to Creating an Active Learning Environment.

สืบค้นเมื่อ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๖. จาก <https://www.nyu.edu/faculty/teaching-and-learning-resources/strategies-for-teaching-with-tech/best-practices-active-learning/steps-to-creating-an-active-learning-environment.html>

เมื่อตัดสินใจได้แล้ว ผู้สอนควรนำปัจจัยดังต่อไปนี้ มาพิจารณาจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน

๗. จุดประสงค์ของบทเรียน ต้องเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน
๘. ประเภทของกิจกรรม ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของบทเรียน
๙. จำนวนของผู้เรียนในการแบ่งกลุ่มหรือจับคู่ทำกิจกรรม
๑๐. ลักษณะการจัดกลุ่มผู้เรียน ควรละหรือสุ่มระดับความสามารถการใช้ภาษาของผู้เรียน
๑๑. ระยะเวลาในการทำกิจกรรม ต้องมีความสมดุล เหมาะสม ไม่รบกวนขั้นตอนการเรียนการสอนอื่น ๆ
๑๒. รูปแบบการเรียนการสอน เช่น การเรียนในห้องเรียน (Onsite) การเรียนแบบออนไลน์ (Online) หรือการเรียนแบบผสมผสาน (Hybrid) หากเป็นการเรียนในห้องเรียน ควรเตรียมห้องเรียนให้สามารถมีพื้นที่ทำกิจกรรมและเคลื่อนไหวได้ และจัดที่นั่งอยู่ในลักษณะตัว U หรือวงกลม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพูดคุยด้วยเสียงที่ไม่ดังเกินไป และมองเห็นหน้ากันทุกคน

๓. กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษเชิงรุก และเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน

ปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเท่านั้น นอกเหนือจากกิจกรรมถามตอบแบบ IRF (Initiation-response-feedback) การจับคู่ทำงาน (Pair work) หรือการนำเสนอแบบกลุ่มย่อย (Small group presentation) แล้ว ยังมีกิจกรรมเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนอีกหลากหลายรูปแบบ โดยผู้สอนไม่จำเป็นต้องมีส่วนร่วมเสมอไป

ในหัวข้อนี้ ผู้เขียนขอแนะนำกิจกรรมที่ทำให้เกิดการเรียนรู้เชิงรุกได้ดี และในขณะเดียวกันสามารถช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้จริง (พร้อมแนวทางในการนำไปใช้) ที่ผู้เขียนเห็นว่ามีความน่าสนใจ แปลกใหม่ และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุก แก่กำลังพล ทอ. ในยุคปัจจุบัน โดยกิจกรรมทั้งหมดเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในทุกกิจกรรม กิจกรรมบางอย่างควรมอบหมายผู้เรียนทำรายบุคคล (Individual) ในขณะที่กิจกรรมบางอย่างเหมาะสมกับการทำเป็นคู่ (In pairs) หรือกลุ่มเล็กๆ (In small groups)

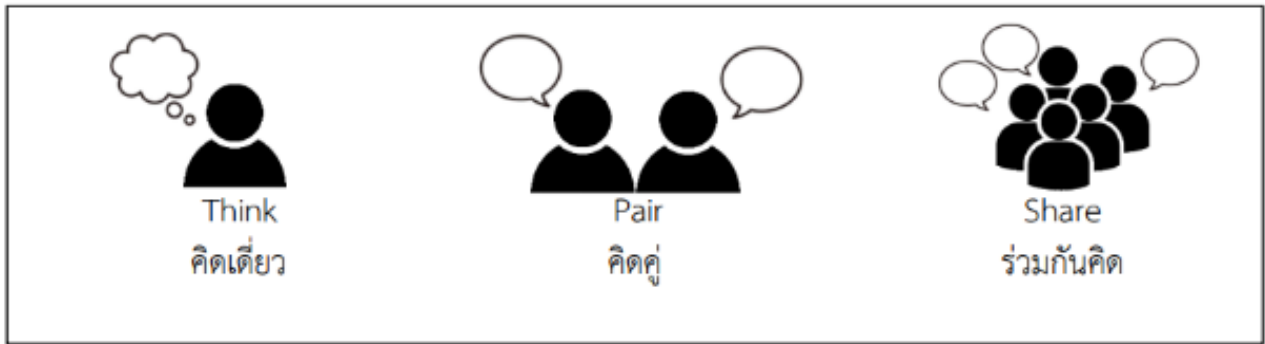
กิจกรรมส่วนใหญ่ใช้เวลาเพียงไม่กี่นาทีในการดำเนินการ และครอบคลุมการเรียนการสอนทักษะภาษาอังกฤษทุกด้าน ทั้งยังสามารถนำไปใช้ในกระบวนการสอนใดก็ได้ เช่น การนำเข้าสู่บทเรียน การอธิบายเนื้อหา หรือการทบทวน นอกจากนั้น จะมีประโยชน์ทั้งในห้องเรียนจริง (Real classroom) และห้องเรียนเสมือนจริง (Virtual classroom) หรือทางออนไลน์ (Online classroom) โดยผู้สอนสามารถปรับให้เข้ากับขนาดชั้นเรียน หรือระดับผู้เรียนใดก็ได้ตามความเหมาะสม

ตัวอย่างกิจกรรม

๑. การเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด (Think-pair-share) เป็นกิจกรรมที่ง่าย เป็นที่นิยม และถูกนำมาใช้บ่อยที่สุดในห้องเรียนหลักสูตร BALIC โดยกิจกรรม Think-pair-share เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดหาคำตอบด้วยตนเอง การสื่อสาร การเป็นผู้ฟังที่ดี การกล้าแสดงความคิดเห็น และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า มีขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

- ๑) ผู้สอนตั้งปัญหาหรือประเด็นคำถามให้ผู้เรียนทั้งชั้นเรียน
- ๒) ผู้เรียนแต่ละคนคิดหาคำตอบของปัญหา หรือสืบค้นข้อมูลด้วยตัวเอง ประมาณ ๓ - ๕ นาที
- ๓) คู่จับคู่ผู้เรียนเข้าด้วยกัน ร่วมกันแลกเปลี่ยนและอภิปรายคำตอบหรือความคิดเห็นของกันและกัน จนได้ข้อสรุปที่เห็นพ้องกัน
- ๔) นำข้อสรุปนั้นไปนำเสนอให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนฟัง ร่วมกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปของปัญหานั้นที่แท้จริง

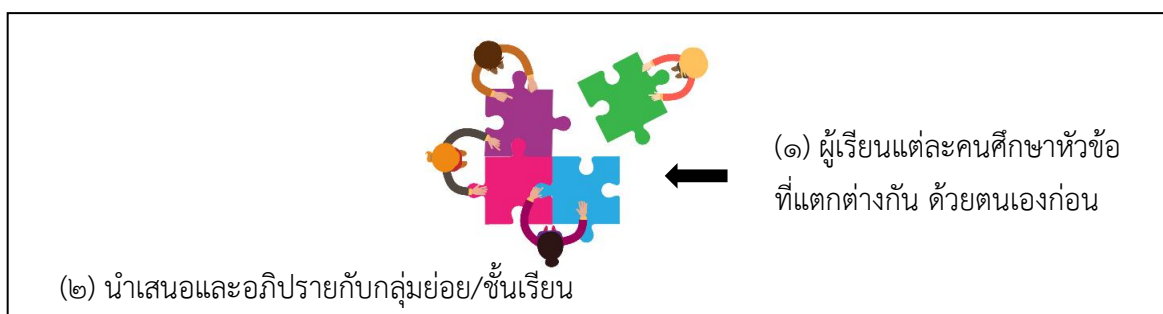

นอกจากนั้น ยังสามารถนำกิจกรรม Think-pair-share มาใช้ในการตรวจคำตอบของผู้เรียน หลังจากทำแบบฝึกหัดในห้องเรียนได้อีกด้วย

ภาพที่ ๕ บรรยากาศการทำกิจกรรม Think-pair-share ในชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษ รร.จอ.

๒. การเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw discussion) มีความคล้ายกับเกมส์จิ๊กซอว์ ที่ผู้เล่นต่อชิ้นส่วนเล็ก ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อประกอบเป็นภาพใหญ่ โดยในการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ ผู้เรียนแต่ละคนได้รับมอบหมายให้ศึกษาและทำความเข้าใจหัวข้อที่แตกต่างกันออกไปคนละ ๑ หัวข้อ จากนั้นนำเสนอและอภิปรายสาระสำคัญของหัวข้อที่ได้รับผิดชอบกับกลุ่มย่อย/ชั้นเรียน (สามารถปรับรูปแบบเป็นงานคู่หรืองานกลุ่มได้) กิจกรรมนี้เป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่ถูกใช้บ่อยที่สุด ตลอดระยะเวลาของหลักสูตร BALIC

ข้อดีของการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ คือ สามารถประหยัดเวลาของผู้เรียนในการอ่านเนื้อหาทั้งหมด และกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ต้องพยายามทำความเข้าใจและสรุปสาระสำคัญของเนื้อหาในส่วนที่ได้รับมอบหมาย เพื่อไปถ่ายทอดให้เพื่อนร่วมชั้นคนอื่นต่อไป ทั้งนี้ ความท้าทายจะตกอยู่ที่ผู้สอน ซึ่งต้องคอยตรวจสอบกับผู้เรียนแต่ละคนไม่ให้หลงประเด็น และทำให้มั่นใจว่าผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง

๓. พูดต้นสด (Impromptu speech) เป็นกิจกรรมกระตุ้นผู้เรียนให้ตื่นตัวและพัฒนาทักษะการคิดเชื่อมโยงและประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้เรียนไปแล้ว โดยผู้สอนสุ่มเลือกผู้เรียนออกมาพูดหน้าชั้นเรียนแบบไม่ทันตั้งตัว หัวข้อในการพูดต้นสดจะเกี่ยวกับเรื่องอะไรก็ได้ หรือเกี่ยวกับบทเรียน เช่น พูดเล่าเรื่องโดยใช้คำศัพท์เป้าหมาย (Target vocabulary) ในบทเรียน หรือรูปแบบของประโยคภาษาอังกฤษ (Tenses) ระยะเวลาที่เหมาะสมในการทำกิจกรรมนี้อยู่ระหว่าง ๑ - ๓ นาที

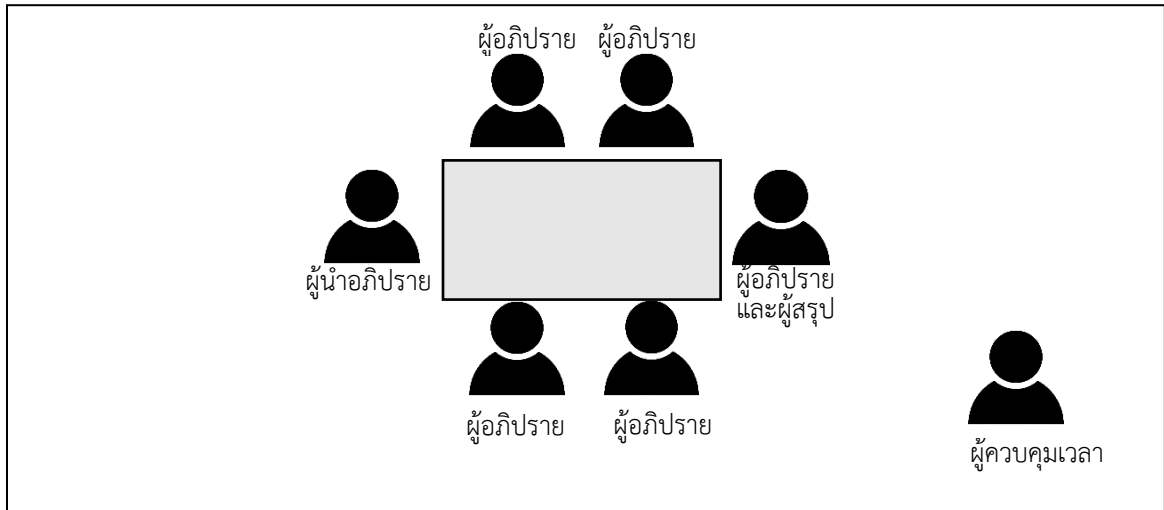

ภาพที่ ๒ การพูดต้นสดของผู้เขียน

ผู้เขียนถูกเลือกให้พูดต้นสดเรื่องเทคนิคการเขียนบทความ (Paragraph Writing) ภายในเวลา ๒ นาที

๔. การอภิปราย (Discussion) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนซึ่งกันและกัน อาศัยความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เกี่ยวกับหัวข้ออภิปรายของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและนำเสนอข้อมูลได้โดยไม่ต้องกังวลว่าจะถูกหรือผิด ผู้สอนสามารถใช้กิจกรรมดังกล่าว เป็นเครื่องมือในการประเมินความเข้าใจของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การอภิปรายสามารถจัดในรูปแบบการร่วมกันอภิปรายทั้งชั้น (Whole class discussion) หรือการอภิปรายแบบกลุ่มย่อย (Small group discussion) ก็ได้ และเพื่อเป็นการบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนการสอนเชิงรุกอย่างสูงสุด ควรมอบหมายบทบาทของผู้เรียนในการอภิปรายด้วย เช่น ผู้นำอภิปราย (Leader) ผู้สรุป (Summarizer) หรือผู้ควบคุมเวลา (Time controller) ดังนั้น ผู้สอนมีหน้าที่เพียงสังเกตการณ์ขณะที่ผู้เรียนทำการอภิปราย และให้ความคิดเห็นภายหลังการอภิปรายเท่านั้น

ภาพที่ ๗ บรรยากาศการทำกิจกรรมอภิปรายกลุ่ม เรื่อง Movie tickets booking in the present day ของผู้เรียนโครงการภาษาอังกฤษสำหรับข้าราชการตามทุน IMET/FMF

๕. บทบาทสมมติ (Role-play) เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาอังกฤษได้ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง (Real life situation) โดยเน้นการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่น การทักทายนายทหารจากต่างประเทศ การบอกทิศทาง และการสั่งอาหาร

การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการพูดและการฟังเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม ทักษะอื่น ๆ ก็ไม่ได้ถูกละเลยโดยสิ้นเชิง ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการเขียนจากการร่วมกันเขียนบทสนทนา (Script) ตามหลักภาษาที่กำหนด กิจกรรม Role-play แบ่งออกเป็น ๒ แบบ คือ การแสดงบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเตรียมไว้ (Unscripted role-play) และการแสดงบทบาท

สมมติแบบเตรียมบทไว้พร้อม (Scripted role-play) ซึ่งจากการนำไปทดลองใช้กับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษแก่กำลังพล ทอ.ผู้เขียนเห็นว่าการแสดงแบบ Scripted role-play สามารถวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้มีประสิทธิภาพกว่า

ขั้นตอนการเตรียมกิจกรรมบทบาทสมมติ

- ๑) ผู้สอนให้ความรู้เกี่ยวกับหัวข้อเป้าหมาย เช่น คำศัพท์ และตัวอย่างบทสนทนาที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ผู้สอนกำหนดเรื่องราวหรือสถานการณ์สมมติจากเนื้อหาความรู้ที่ได้เรียน
- ๓) ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกำหนดบทบาทที่เกี่ยวข้อง และมอบหมายให้ผู้เรียนสวมบทบาท
- ๔) ผู้สอนให้เวลาผู้เรียนได้ศึกษาบทบาทที่ได้รับมอบหมายและร่วมกันคิดบทสนทนาเป็นคู่/กลุ่ม โดยผู้เรียนสามารถคิดบทสนทนาขึ้นเองตามความพอใจ แต่ต้องตรงกับเนื้อเรื่องที่เรียนและหัวข้อที่กำหนด
- ๕) ผู้สอนให้เวลาผู้เรียนซักซ้อมการแสดงบทบาทสมมติอย่างเหมาะสมและชัดเจน

ขั้นตอนการแสดงบทบาทสมมติ

- ๑) ผู้เรียนแสดงบทบาทตามสถานการณ์สมมติที่กำหนด สามารถพูดและแสดงพฤติกรรมได้อย่างเสรี
- ๒) ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์และควบคุมเวลา

ขั้นตอนการให้ข้อมูลป้อนกลับ

หลังจากการแสดงบทบาทสมมติ ผู้สอนและผู้เรียนที่ทำหน้าที่เป็นผู้ชมการแสดง ร่วมกันให้โดยการให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดงดังกล่าว

ภาพที่ ๘ บรรยากาศการทำกิจกรรมบทบาทสมมติในหัวข้อการสั่งอาหารทางโทรศัพท์
ของผู้เรียนโครงการภาษาอังกฤษสำหรับข้าราชการตามทุน IMET/FMF

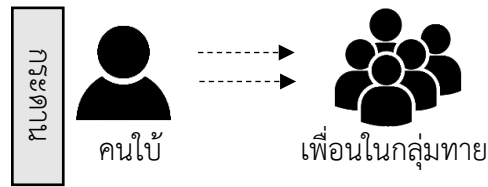
ภาพที่ ๙ บรรยากาศการทำกิจกรรมบทบาทสมมติในหัวข้อร้านอาหาร
ของผู้เรียนหลักสูตรเจ้าหน้าที่พลาธิการ

๖. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative learning) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทำงานร่วมกันระหว่างผู้เรียนตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป เพื่อร่วมกันแก้ปัญหา (Solve problems) ทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ (Complete tasks) รวมถึงเรียนรู้แนวคิดใหม่ ๆ (Learn new concepts) ผู้สอนสามารถกำหนดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ภายใต้บรรยากาศของการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ ผู้สอนต้องมั่นใจว่าผู้เรียนทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการเรียนรู้ และใช้ทักษะและความสามารถที่หลากหลายมาใช้ทำงานร่วมกันให้มีประสิทธิภาพ

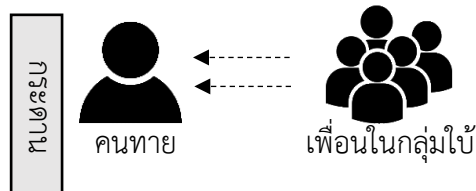
การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยกิจกรรมที่ท้าทาย (Challenging activities) เป็นสิ่งเร้าให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและความกระตือรือร้นในการเรียน และเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความสนุกสนานในการเรียนยิ่งขึ้น กิจกรรมส่วนใหญ่ที่ผู้สอนหลักสูตร BALIC นิยมใช้ได้แก่ การแข่งขัน (Competition) และเกม (Game) ซึ่งจากการสังเกตและลงมือปฏิบัติทั้งในฐานะผู้เรียนและผู้สอนนั้น เห็นได้ชัดเจนเลยว่าไม่ว่าจะเป็นผู้เรียนระดับหรืออายุเท่าไรต่างก็ชอบการทำกิจกรรมในลักษณะดังกล่าว ผู้เรียนมีความสนุกสนานในขณะที่เดียวกันก็ได้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารจริง ๆ นอกจากนั้น ต้องอาศัยการบูรณาการความรู้และทักษะหลาย ๆ ด้านเข้าด้วยกัน ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

๖.๑ เกมทายคำภาษาอังกฤษ (Charades) หรือเกมใบ้คำ โดยส่งตัวแทนของกลุ่มออกมาหน้าห้องเรียน ยืนหันหน้าเข้าหาผู้เรียนคนอื่นและหันหลังให้กับกระดานหรือหน้าจอ เพื่อทายคำภาษาอังกฤษภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งเกมนี้อาศัยทักษะการพูดและสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน วิธีการเล่นแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๖.๑.๑ ตัวแทนกลุ่มเป็นคนใบ้ ผู้สอนแสดงคำศัพท์ วลีหรือประโยคสั้น ๆ ให้คนใบ้ดู จากนั้นตัวแทนกลุ่มใบ้ให้เพื่อนในกลุ่มทาย ผู้สอนต้องกำหนดกติกาและขอบข่ายในการใบ้ให้ชัดเจน เช่น การใบ้ด้วยการใช้ท่าทาง การอธิบายด้วยคำคุณศัพท์ (Adjective) หรือการตอบได้เพียงใช่หรือไม่ใช่ (Yes or no) หากเพื่อนในกลุ่มสามารถตอบได้ ก็จะได้คะแนน

๖.๑.๒ ตัวแทนกลุ่มเป็นคนทาย ผู้สอนแสดงคำศัพท์ วลีหรือประโยคสั้น ๆ ให้เพื่อนในกลุ่มดู จากนั้นให้ทุกคนช่วยกันใบ้คนทายที่ยืนอยู่หน้าห้องซึ่งผู้สอนต้องกำหนดกติกาและขอบข่ายในการใบ้ เช่นเดียวกับกับ ๖.๑.๑

๖.๒ การทำกิจกรรมบนกระดาน (Whiteboard activities) มีกิจกรรมและเกมจำนวนมาก ที่ผู้เรียนสามารถเล่นและแข่งขันกันได้โดยใช้กระดาน ทั้งกระดานจริง ๆ (Whiteboard) และกระดานออนไลน์ (Online) ซึ่งวิธีการทำกิจกรรมบนกระดานนี้จะเพิ่มความสุขสนุกรานของผู้เรียนเพิ่มขึ้นได้มาก นอกจากนั้น เป็นวิธีที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัว

ตัวอย่างกิจกรรมบนกระดาน โดยผู้สอนแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม (จำนวนผู้เล่นแต่ละกลุ่ม ขึ้นอยู่กับการพิจารณาตามสมควรของผู้สอน)

๑) การแข่งขันบนกระดาน (Whiteboard race/ Whiteboard relay)

ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มยืนต่อแถวตอนลึกห่างจากกระดานพอประมาณ จากนั้น ผู้สอนจะแสดงภาพ เมื่อได้ยินสัญญาณ ผู้เล่นคนแรกของกลุ่มต้องวิ่งไปเขียนสะกดคำศัพท์หรือประโยคที่บรรยายรูปภาพดังกล่าวบนกระดาน กลุ่มที่สามารถเขียนเร็วและถูกต้องที่สุดคือ ผู้ชนะในรอบนั้น ๆ ทั้งนี้ สามารถเปลี่ยนเป็นวิธีพูดคำศัพท์/ประโยคออกมาแทนได้

๒) การระดมความคิด (Brainstorming) ในรูปแบบแผนผังความคิด (Mind-mapping)

ผู้เรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันออกมาเขียนคำศัพท์หรือความคิด (Idea) ที่เกี่ยวกับหัวข้อหรือปัญหาที่ผู้สอนกำหนดขึ้นมาในรูปแบบของแผนผังความคิด (Mind-mapping) ซึ่งกลุ่มที่สามารถเขียนได้จำนวนเยอะและเกี่ยวข้องที่สุดภายในเวลาที่กำหนด คือ ผู้ชนะ เช่น บอกสิ่งของที่จำเป็นหากต้องเดินทางไปราชการต่างประเทศ

ภาพที่ ๑๐ บรรยากาศการทำกิจกรรม Brainstorming ในห้องเรียนวิชาการเขียน หลักสูตร BALIC

๓) เกมวาดภาพทายคำ (Pictogram)

เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับการทบทวนคำศัพท์ โดยให้แต่ละกลุ่มส่งผู้แทนมาทำหน้าที่เป็นผู้วาดภาพ ครั้งละ ๑ คน ผู้แทนจะได้รับโจทย์เป็นคำศัพท์ที่อยู่ในบทเรียน จากนั้นให้ผู้แทนคนดังกล่าวพยายามวาดภาพเพื่ออธิบายคำศัพท์นั้นให้คนอื่นในกลุ่มเดา โดยห้ามใช้เสียงในการช่วยอธิบายโดยเด็ดขาด กลุ่มที่สามารถเดาคำศัพท์ได้ถูกต้องก่อนเป็นผู้ชนะ ซึ่งสามารถส่งคนอื่นในกลุ่มมาพลัดกันวาดภาพถัดไป และสะสมคะแนนไปได้เรื่อย ๆ อย่างไรก็ตาม การกำหนดกติกาขึ้นอยู่กับผู้สอนเอง

๔) เกมสะกดคำศัพท์ (Hangman)

เป็นเกมไขปริศนาคำศัพท์คลาสสิกที่ได้รับความนิยมมายาวนาน เพื่อช่วยฝึกฝนและทบทวนความแม่นยำในการสะกดคำศัพท์ของผู้เรียน เริ่มจากผู้สอน (หรือผู้เรียนที่ถูกเลือก) วาดเส้นประแทนจำนวนตัวอักษร และให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเดาตัวอักษรไปเรื่อย ๆ โดยเกม Hangman แบบดั้งเดิม ถ้าสามารถเดาถูก ให้เขียนตัวอักษรนั้นบนเส้นประ แต่เมื่อผู้เรียนเดาตัวอักษรผิด ผู้สอนจะลากเส้นต่อเติมเป็นร่างกายมนุษย์ ซึ่งในปัจจุบันผู้คนจำนวนมากไม่สนับสนุนและไม่ยอมรับวิธีการดังกล่าวแล้ว เนื่องจากถือเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม จึงทำให้เกิดทางเลือกอื่น ๆ มากมาย เช่น การวาดภาพมนุษย์หิมะหรือหน้าคน

๕) เกมเปิดแผ่นป้าย (Jeopardy)

เป็นเกมที่เหมาะกับการทบทวนความจำท้ายบทเรียน โดยให้ผู้เรียนพลัดกันเลือกแผ่นป้ายตามจำนวนคะแนน ซึ่งระดับความยากจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามจำนวนคะแนนบนแผ่นป้ายที่สูงขึ้น ทั้งนี้ ผู้สอนสามารถสร้างเกมดังกล่าวโดยใช้โปรแกรม Microsoft PowerPoint ด้วยตนเอง หรือสร้างชุดคำถามบนเว็บไซต์ที่เปิดให้บริการฟรี เช่น playfactile.com และ jeopardylabs.com

\$100	\$100	\$100	\$100	\$100	\$100
\$200	\$200	\$200	\$200	\$200	\$200
\$300	\$300	\$300	\$300	\$300	\$300
\$400	\$400	\$400	\$400	\$400	\$400
\$500	\$500	\$500	\$500	\$500	\$500
RILEY CAUDIPTERYX BABY ELEPHANT					
ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	
100	100	100	100	100	
200	200	200	200	200	
300	300	300	300	300	
400	400	400	400	400	
500	500	500	500	500	
Team 1	Team 2	Team 3			
0	0	0			
+ -	+ -	+ -			

ภาพที่ ๑๑ ตัวอย่างการเล่นเกมเปิดแผ่นป้ายผ่านเว็บไซต์

๔. การใช้เครื่องมือออนไลน์ในการเรียนการสอนเชิงรุก

การเรียนการสอนแนวใหม่ คือ การนำเทคโนโลยีและสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และยังเป็นการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน และยิ่งไปกว่านั้น ยังสามารถช่วยประหยัดเวลาของผู้สอนในการจัดทำสื่อการสอน และการเตรียมอุปกรณ์ทำกิจกรรมได้อีกด้วย

จากการที่ผู้เขียนได้นำเครื่องมือออนไลน์มาประยุกต์ใช้ในห้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษของกำลังพล ทอ.มาเป็นระยะเวลาพอสมควร สังเกตเห็นได้ว่า ผู้เรียนให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่และแสดงความกระตือรือร้นในการเรียนเป็นพิเศษ โดยเครื่องมือออนไลน์ที่จะถูกอ้างถึงต่อจากนี้สามารถนำมาใช้เป็นกิจกรรมเพื่อ ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน (Warmup activity) กิจกรรมตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน (Comprehension check activity) หรือกิจกรรมทบทวนบทเรียน (Review activity) ก็ได้

ตัวอย่างเครื่องมือออนไลน์

- ๑) Google Jamboard (<https://jamboard.google.com>)
- ๒) Google Classroom (<https://classroom.google.com>)
- ๓) Quizizz (<https://quizizz.com>)
- ๔) Kahoot (<https://kahoot.it>)
- ๕) Quizlet (<https://quizlet.com>)
- ๖) Blooket (<https://www.blooket.com>)

- ๓) Vonder go (<https://www.vonder.co.th>)
- ๔) Padlet (<https://padlet.com>)
- ๕) Gimkit (<https://www.gimkit.com>)
- ๖) Baamboozle (<https://www.baamboozle.com>)

๕. ตัวอย่างความคิดเห็นของผู้เรียนกำลังพล ทอ.ต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุก

หลังจากการเข้ารับการศึกษาลักสูตร BALIC เป็นระยะเวลา ๖ เดือน ผู้เขียนได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ มาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในหลักสูตรต่าง ๆ ของ ทอ. โดยมีผู้เรียนอายุอยู่ระหว่าง ๑๘ - ๕๐ ปี เช่น โรงเรียนจ่าอากาศ โครงการพัฒนาภาษาอังกฤษแบบ ๔ ทักษะ โครงการภาษาอังกฤษสำหรับข้าราชการไปศึกษา ณ ต่างประเทศ โดยทูน ทอ.และทูนตามโครงการ IMET/FMF หลักสูตรนายทหารชั้นผู้บังคับหมวด หลักสูตรเสมียนสารบรรณ หลักสูตรเจ้าหน้าที่พลาธิการ และหลักสูตรนายทหารอากาศอาวุโส โดยได้ยึดแนวทางตามทฤษฎีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ปรากฏว่าได้รับความร่วมมือและการตอบรับเป็นอย่างดีในการร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน นอกจากนี้ ความคิดเห็นที่ได้รับจากการประเมินผู้สอนภายหลังหลักสูตรก็มีผลไปในเชิงบวก โดยเสนอความคิดเห็นบางส่วนที่ได้รับจากผู้เรียนกำลังพล ทอ.ดังนี้

- สื่อการสอนดีมาก มีกิจกรรมให้ร่วมเล่นตลอดคาบเรียน
- เตรียมสื่อการสอนเป็นอย่างดี ทำให้ผู้เรียนตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา และมีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เสริมสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งในบทเรียน และชีวิตประจำวัน
- ผู้สอนน่ารักมาก เป็นกันเอง ทำให้ไม่ตึงเครียดและน่าเบื่อ สร้างบรรยากาศการเรียนให้สนุก
- ผู้สอนมีความมั่นใจสูงมาก พลังงานของผู้สอนเยอะสุด ๆ สอนสนุกสนาน มีกิจกรรมให้นักเรียนทำ ทำให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม และได้มีโอกาสรู้จักกันมากขึ้น
- เป็นกันเอง ถามคำถามทั่วถึง มีการเล่นเกมเพื่อดึงดูดความสนใจและสอดแทรกความรู้
- สอนสนุกมากค่ะ เข้าใจง่าย ไม่น่าเบื่อ มีกิจกรรมให้ร่วมทำตลอดค่ะ
- ผู้สอนน่ารัก สอนสนุกมาก สอนเข้าใจง่าย ใช้งานได้จริง
- ผู้สอนมีเทคนิคการสอนที่ดีมาก สอนสนุก อยากมาสอนในรุ่นถัดไป และหลักสูตรอื่น ๆ ทำให้เรารักและเข้าใจภาษาอังกฤษมากขึ้น
- ผู้สอนสร้างบรรยากาศในการเรียนให้ไม่น่าเบื่อ พยายามหาแบบฝึกหัด/เกม มาให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น ให้ผู้เข้าเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน
- ผู้สอนมีความเป็นกันเอง และพยายามกระตุ้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียน
- ผู้สอนสอนสนุกมาก ๆ ค่ะ ทำให้คนที่ไม่ชอบเรียนภาษาอังกฤษมีความสุขกับการเรียน

บทที่ ๔

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การเปลี่ยนแปลงทางสภาพสังคม แนวคิดและสื่อสมัยใหม่ส่งผลกระทบต่อบทบาทของผู้สอน ในยุคสมัยปัจจุบันเป็นอย่างมาก ก่อให้เกิดความท้าทายสำหรับผู้สอนว่าควรรับมือและจัดการเรียน การสอนอย่างไรให้ตรงกับลักษณะของผู้เรียนที่เปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิง ในเมื่อการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม ซึ่งเน้นการฟังบรรยายเป็นหลักไม่ใช่แนวทางที่ดีและมีประสิทธิภาพที่สุดอีกต่อไป

จากประสบการณ์การสอนเป็นกำลังพล ทอ.ของผู้เขียน จึงตั้งข้อสังเกตว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่ได้ ขาดความสนใจหรือไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษแต่อย่างใด หากแต่เพราะโอกาส ที่จะใช้ภาษาอังกฤษได้จริงทั้งในและนอกห้องเรียนมีน้อย รวมทั้งกิจกรรมที่นำมาใช้ในห้องเรียนที่ผ่านมา ไม่น่าสนใจและจำเจ จึงส่งผลทำให้ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนนั่นเอง

ประกอบกับการได้รับโอกาสเข้าเรียนหลักสูตร Basic American Language Instructor Course (BALIC) ณ สหรัฐอเมริกา ทำให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active learning) และแบบเน้นการมีส่วนร่วม (Participatory learning) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ลดบทบาทในการถ่ายทอดความรู้ แก่ผู้เรียนในลักษณะการบรรยาย และเพิ่มบทบาทในทุก ๆ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนแทน เน้นให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ซักถาม แลกเปลี่ยน อภิปราย เรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ ที่หลากหลาย เชื่อมโยง สรุปความเข้าใจ และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้จะส่งผลให้เกิด ประสิทธิภาพทางด้านสติปัญญาของผู้เรียนแล้ว ยังช่วยพัฒนาด้านสังคมและอารมณ์อีกด้วย ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้เขียนจึงเลือกทำเอกสารทางวิชาการ เรื่อง เทคนิคการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เชิงรุก สำหรับผู้เรียนกำลังพล ทอ.ยุคใหม่ขึ้นมา โดยมุ่งศึกษาทฤษฎีการเรียนการสอนเชิงรุกจากงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ดังกล่าวไว้ในบทที่ ๒ นอกจากนี้ ยังได้รวบรวมแนวทางการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก เทคนิคและตัวอย่างกิจกรรมที่ใช้ในห้องเรียนไว้ในบทที่ ๓ อีกด้วย อย่างไรก็ตาม หากผู้อ่านเห็นถึง ประโยชน์หรือคุณค่าของการศึกษาเอกสารทางวิชาการเล่มนี้ และมีความสนใจจะนำเทคนิคดังที่ผู้เขียนได้ นำเสนอไปข้างต้นไปใช้กับห้องเรียน ทอ.จำเป็นต้องพิจารณาจากปัจจัยภายนอกอื่น ๆ มาประกอบ หรือนำไปปรับให้เหมาะสมกับลักษณะของชั้นเรียนด้วย เช่น ขนาดและพื้นที่ใช้สอยในห้องเรียน จำนวนผู้เรียน จำนวนชั่วโมงในการเรียน ความรู้พื้นฐานและธรรมชาติของผู้เรียน รวมถึงจุดประสงค์ของการเรียนการสอน

กองทัพอากาศให้ความสำคัญต่อการพัฒนากำลังพลมาตลอด หนึ่งในการพัฒนาที่หนึ่งในการพัฒนานั้น คือ การพัฒนา ภาษาอังกฤษซึ่งถูกระบุไว้ในยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี ภายใต้ตัวชีวิตที่ ๓ กลยุทธ์ที่ ๒.๑๓

อย่างไรก็ตาม จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในกองทัพ ทั้งตัวกำลังพล ผู้สอน และนโยบายของผู้บังคับบัญชา ผู้เขียนหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในเอกสารทางวิชาการฉบับนี้จะมีส่วนช่วยในการบรรลุเป้าหมายดังกล่าว นอกจากนั้น จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนที่มีความมุ่งมั่นและตั้งใจหาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนกำลังพล ทอ.และร่วมพัฒนาระบบการศึกษาของ ทอ.ให้ดียิ่งขึ้นไป

บรรณานุกรม

- กุลณัฐ เหมราช, พิทักษ์ นิลนพคุณ, อุษา คงทอง และวรสรณ์ เนตรทิพย์. (๒๕๖๓). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. *Journal of Modern Learning Development*, ๕(๓), ๔๘. สืบค้นจาก <https://so02.tci-haijo.org/index.php/jam/article/download/256416/173022/969438>
- สุรไกร นันทบุรณย์. (๒๕๖๐). ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้แบบผสมวิธีห้องเรียนกลับด้าน พื้นที่ การเรียนรู้ และการเรียนรู้เชิงรุก. *วารสารห้องสมุด*, ๖๑(๒), ๔๕ - ๖๓. สืบค้นจาก https://so06.tci-thaijo.org/index.php/tla_bulletin/article/view/109383
- วิจารณ์ พานิช. (๒๕๕๖). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : ดาตาดิจิทัลเคชั่น
- อังคณา อ่อนธานี. (๒๕๖๒). ผลการใช้การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการทำงานและอาชีพสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, ๒๓(๓). ๓๓๘. สืบค้นจาก https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/download/221440/168075/873894
- Center for Educational Innovation, University of Minnesota. (n.d.). *Active Learning*. Retrieved from <https://cei.umn.edu/teaching-resources/active-learning>
- Center for Teaching and Learning, University of Washington. (2020). *Promoting Engagement through Active Learning*. Retrieved from <https://teaching.washington.edu/engaging-students/active-learning/>
- Center for Teaching Innovation, Cornell University. (2022). *Peer Assessment*. Retrieved from <https://teaching.cornell.edu/teaching-resources/assessment-evaluation/peer-assessment>
- Dale, Edgar. (1969). *Audio – Visual Method in Teaching*. 4th Ed. New York: Holt Rinehart and Winston Inc.
- Freeman, S., Eddy, S. L., McDonough, M., Smith, M. K., Okoroafor, N., Jordt, H., & Wenderoth, M. P. (2014). Active learning increases student performance in science, engineering, and mathematics. *Proceedings of the national academy of sciences*, 111(23), 8410-8415.

Inter-Agency Network for Education in Emergencies, INEE. (2018). *Participatory Learning*. (2022). Retrieved from <https://inee.org/eie-glossary/participatory-learning>

New York University. (n.d.). *Steps to Creating an Active Learning Environment*. Retrieved from <https://www.nyu.edu/faculty/teaching-and-learning-resources/strategies-for-teaching-with-tech/best-practices-active-learning/steps-to-creating-an-active-learning-environment.html>

ข้อมูลเจ้าของเอกสารทางวิชาการ

ชื่อ เรืออากาศโทหญิง พียนิชญ์ เต็มแก้ว

คุณวุฒิ ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ตำแหน่ง ครูภาษา กองภาษา ศูนย์ภาษา กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๕๓๔ ๒๙๖๓ / ๐๘๘ ๔๐๗ ๗๕๒๘

การฝึกอบรมต่างประเทศ

หลักสูตรครูภาษาอังกฤษแบบอเมริกันระดับต้น (Basic American Language Instructor Course : BALIC)

ณ ศูนย์ภาษาอังกฤษ สถาบันภาษากลาโหม ฐานทัพอากาศแลคแลนด์ เมืองซานอันโตนิโอ รัฐเท็กซัส

ประเทศสหรัฐอเมริกา

เอกสารสรุปสาระสำคัญของเอกสารทางวิชาการ

๑. ชื่อของเอกสารทางวิชาการ

ภาษาไทย ..เทคนิคการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุก สำหรับผู้เรียนกำลังพล ทอ.ยุคใหม่
ภาษาอังกฤษ ..Active Learning Techniques in Teaching English
for RTAF Personnel Learners

๒. ประเภทของผลงาน

- เอกสารทางวิชาการ
 เอกสารทางวิชาการที่แปลมาจากภาษาต่างประเทศ

๓. ผลงานนี้เกี่ยวข้องกับสายวิทยาการใด

.....สายงานการศึกษา/ การพัฒนากำลังพล

๔. ให้ระบุข้อมูลของสาระสำคัญโดยย่อดังต่อไปนี้

๔.๑ ที่มาหรือแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความคิดในการเขียน-แปลบทความทางวิชาการ

แรงจูงใจที่ทำให้ผู้เขียนจัดทำบทความทางวิชาการฉบับนี้ขึ้นมา.เกิดจากการตั้งข้อสังเกต...

ประกอบกับการทดลองใช้หลักการการเรียนการสอนเชิงรุก. และการมีส่วนร่วมในการสอน

กำลังพล. ทอ.มว. ๓.ปี. พบว่าผู้เรียนกำลังพล. ทอ. ยังคงต้องการพัฒนาภาษาอังกฤษของตนเอง

แต่เนื่องจากขาดการฝึกใช้จริง. ทั้งในและนอกห้องเรียน. และกิจกรรมที่นำมาใช้ในห้องเรียน

ที่ผ่านมาไม่น่าสนใจและจำเจ. จึงทำให้หมดความสนใจในการเรียน.....

๔.๒ ลักษณะของเอกสารทางวิชาการ

เป็นผลงานที่เขียนขึ้นโดยใช้ความรู้และประสบการณ์

เป็นผลงานที่ได้รวบรวมและเรียบเรียงขึ้น

เป็นผลงานที่ได้แปลขึ้น

๔.๓ เคยได้รับรางวัลอันดับที่.....-.....จาก.....

เป็นเงินรางวัล จำนวน.....บาท เมื่อ.....

เป็นของรางวัล.....(ระบุประเภท) เมื่อ.....

๔.๔ กองทัพอากาศได้รับประโยชน์และผลกระทบจากผลงานนี้อย่างไร

ผู้เขียนหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในเอกสารทางวิชาการฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สอน

ที่มีความมุ่งมั่นและตั้งใจหาวิธีการสอนภาษาอังกฤษที่เหมาะสม เพื่อประโยชน์สูงสุด

ของผู้เรียนกำลังพล ทอ. และร่วมพัฒนาระบบการศึกษาของ ทอ. ให้ดียิ่งขึ้นไป

นอกจากนั้น จะเป็นอีกส่วนหนึ่งที่สามารถช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาความสามารถ
ในการใช้ภาษาอังกฤษของกำลังพล ทอ.ให้เป็นไปตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ ทอ.๒๐ ปี

๔.๕ มีการรับรองผลงานไปใช้ประโยชน์หรือไม่

ไม่มี

มี รายละเอียดตามเอกสารอ้างอิงที่แนบ จำนวน.....แผ่น

๔.๖ งบประมาณที่ใช้ในการจัดทำต่อหน่วย

จำนวนเงิน .....บาท

แหล่งที่ได้รับงบประมาณ .....

๔.๗ มีการเผยแพร่ผลงานนี้หรือไม่

มี โดยวิธี.....ที่ได้.....เมื่อ.....

ไม่มี

๔.๘ อื่น ๆ (ถ้ามี) .....

๕. รายชื่อผู้ร่วมงาน

๕.๑ ร.ท.หญิง พิยานิษฐ์ ตั้มแก้ว (เจ้าของผลงาน)

๕.๒ ..... (ผู้ร่วมงาน)